

Viata artistica la Arad

Expoziția de pictură Carol Wolff

Arad, 29 Oct.

Pictorul Carol Wolff, care și-a deschis expoziția în ziua de 26 Octombrie, în sala Culturală este un artist. Cele 50 pânze expuse, ne înțelegem — pe deplin — pe categoriile locale a comandat porțel M. L. Regale acestui artist. Carol Wolff este — înainte de toate un dibaciu de artist și un admirabil executor de in-

portretele regale — și ele — portretul d-nei P. C. No. 36, care se poate crea un pictor de mare. S'ar părea, în primul moment, că e o copie, după marele Leonardo de

privind însă pânza bine, observi, că în expresia persoanei reprodusă, ceea ce este o simplă reminiscență, care n'a putut fi înlăturată. Despre artistul întrebuițat de pictorul Wolff, pu-

spune un singur lucru: este cel mai

exact și de gust, ce se poate da unei pânze. Dacă ar fi să notăm pânzele care excelează ne-ar fi foarte greu, căci am întâmpina ac același fapt, când ni s'ar da să alegem pe cele mai frumoase raze, ale aceleși tulpine. Totuși — fără incontestabilă competență — ramarăm fragezimea următoarelor pânze: „Ispășire“ No. 6, „Interiorul unui castel“ No. 7, „Struguri“ No. 8, „Intră prietene“ No. 11, „Vis“ No. 16, „Nunta de aur“ No. 18, „Lângă sobă“ No. 22, „Act bărbătesc“ No. 31, „Pisicuța“ No. 33, „Feciorul de țigan“ No. 34 etc.

Pictorul Wolff ne aduce — cu această expoziție — prima expoziție reușită de portrete, interioare și studii. De pre lucrările d-lui Wolff însă trebuie vorbit mai pe larg, căci dsa ese din cadrele celor despre care se poate vorbi într'o dare de seamă așa de fugară. Spațiul ziarului nostru nu permite deci un atare studiu, pe care l'ar merita cu toată cinstea. A. N.

Cum e vremea

În România S ora a. m. — Presiunea atmosferică a continuat să scadă și în ultimele 24 ore, ajungând de dimineață între 762 mm. la Caransebes, și 769 mm. la Belgrad, iar temperatura mai mult în creștere varia între 12 gr. la Constanța și 0 gr. la Sibiu. Cerul în cursul zilei de ieri a fost mai mult senin, în timpul nopții și azi de dimineață acoperindu-se în cea mai mare parte și vânt puternic a început să bată dinspre sud est în sudul Basarabiei și litoralul Mării.

Ziua temperaturile maxime au atins valori cuprinse între 18 gr. la Timișoara și 8 gr. la Sinaia, iar noaptea cele minime, 0 gr. la Constanța și minus 1 gr. în nordul extrem și țării.

Preschimbarea biletelor de 500 lei

Ministerul de finanțe de acord cu Banca Națională a hotărât punerea în circulație în cursul lunii Ianuarie 1925, a noilor bilete de 500 lei.

Odată cu punerea în circulație a noilor hârtii se va proceda la retragerea celor vechi, a căror emisiune se cifrează la șapte miliarde lei.

Banca Națională se va folosi de acest prilej, spre a acoperi toate lipsurile derivând din pierderile înregistrate între timp la biletele de 500 lei, de la emisiunea lor până în prezent.

Pierderile acestea vor fi decontate în favoarea statului, așa cum s'a procedat până acum, Banca Națională redând circulației întregă emisiune de lei 7 miliarde în bilete de câte 500 lei.

Pentru preschimbarea vechilor bilete se va acorda un termen fatal.

Trenuri noi înființate

Începând dela 1 Noembrie se va pune în aplicare itinerariul de iarnă pentru 1924 — 1925 cu adăgirile, transformările, prelungirile și modificările de trenuri ce au intervenit între 1 Iunie și 31 Octombrie.

Prin itinerariul de iarnă se înființează următoarele trenuri; trenurile accelerate No. 107 și 108, Timișoara-Reșița; trenul accelerat No. 109 și 110 Berzovia-Oravița; No. 175 și 176 tren de persoane Piatra-Olt-Caracal; No. 177 și 178 tren de persoane Caransebes-Timișoara; No. 1097 și 1086 Timișoara-Jombotia; No. 2099 și 2100 tren mixt Brașov-Zărnești; 9051 și 3052 Câmpia Turzii-Turda; trenul No. 5043 și 5044 Roman-Buhăești; trenul 5121 și 5122 Leorda-Dorohoiu.

Noul itinerar al Orientului-Express.

S'a înapoiat în Capitală d. F. Ottulescu, delegatul C. F. R., care a luat parte la conferința dela Salzburg în vederea fixării orarului și itinerarului Orient Express.

S'a fixat definitiv ca începând dela 4 Noembrie, acest tren între Occident și Orient, să-și relia vechiul drum pentru Paris — Calais — Londra, adică Ruhr, respectiv prin Munchen — Strasburg-Kehl (granița franco-germană).

Dela această dată, — adică dela 4 Noembrie cor., se va da Orientului-Expres o ramură dela Linz pentru Ostenda și o alta dela Stutgard pentru Praga, creșterea astfel un drum direct dela Paris prin Stutgard pentru Praga-Carlsbad.

Pentru moment s'a menținut la conferința dela Salzburg, aceleași ore de plecare și de sosire pentru București adică Orientul-Expres va continua ca și până acum să plece din București în zilele de Marți Vineri și Duminică la 10.50 seara, și să sosască în Capitală Duminică, Marți și Vineri la 8 dim.

Trenul va avea cu începere dela 4 Noembrie câte un vagon direct București-Ostenda și București-Amsterdam, detașându-se dela Linz.

Deasemenea i-se va atașa și un furgon de bagaje București-Ostenda.

Odată cu aceste aranjamente s'au stabilit și condițiile de circulație ale Orientului-Expres cu începere dela 5 Iunie 1925, adică în sezonul de vară.

Dela acea dată se va câștiga atât la plecarea din București cum și la sosirea în Capitală, o noapte, prin reducerea timpului de oprire în gară.

În plus, s'au fixat pentru Iunie viitor următoarele ore de plecare și sosire în Capitală: în loc de 10.50 seara Orientul va pleca la 7.20 dimineața și va sosi la Paris a 3-a zi la 10.50 dimineața.

Dela Paris va pleca la 7.55 sosind la București a 3-a zi la 9.55 seara, Luni, Joi și Sâmbătă.

Zilele de plecare din București vor fi Luni, Miercuri și Sâmbătă.

Arestarea unei escroace

Supusa maghiară Kaufman Elisabeta, a fost înaintată Parchetului Arad pe motivul ca intrând în salonul de manicher al dnei Novac Ana, în timpul când i se făcea manicher a furat o poșetă de dame, în care erau bani, un ceas de argint și alte lucruri, în valoare de circa 1200 Lei. Cu ocazia cercetărilor s'a mai constatat că și biletul de liberă petrecere era falsificat.

Casă nu uitați! Atelierul de croitorie de domni al lui ALFRED FRIDMANN, se află sub Nr. 6 Str. Matei Corvin.

Din județ

Furt

În noaptea de 26-27 Octombrie a. c. indivizii necunoscuți au furat dela locuitorul Niculae Marta din comuna Micalaca-Veche, una vacă în valoare de 5000 lei. Cazul se cercetează de jand. plut. Mihalteanu Ion șeful postului jand. Glogovaț.

Ceartă cu lovine

În seara zilei de 27 Octombrie a. c. ora 22 indivizii Pico Simion și Luda Teodor din comuna Buteni — în urma unei certe au lovit grav — cu o sapă pe locuitorul Ghiula Teodor tot din aceia comună. Cazul se cercetează de jand. plut. Pefa Petru șeful postului jand. Buteni.

500 000 lei poate câștiga oricine, jucând la LOTERIA PRESEI din ARDEAL și BANAT. Comandați biletele la Sindicatul Presei Române din Cluj, palatul Banfi. Tragerea la 16 Februarie 1925.

Fasciștii unguri amenință cu revoluție

Budapesta, 27. — A produs o mare ferebere printre deputații liberali și democrați, declarația deputatului Gombos, că va împiedeca cu armele în mână intrarea unei majorități „anti-naționale“ în consiliul municipal. Deputatul Fiedrich a declarat ca Gombos a anunțat nici mai mult nici mai puțin decât va face revoluție.

Președintele consiliului, contele Bethlen a publicat o declarație în care arată că declarația lui Gombos se aseamănă în mod primejdios cu declarația partidului social-democrat la începutul anului 1919, când a fost vorba ca guvernul Karolyi să procedeze la alegeri noi. Deosebirea între amenințarea de atunci și cea de azi este că membrii partidului social-democrat se aflau atunci la guvern și dispuneau de puterea de a realiza ceea ce anunțau, câtă vreme declarația de azi a fost făcută dintr'o parte fără răspundere și se isbește dintr'o guvern ilegal care va avea întotdeauna forța și curajul de a apăra libertatea cetățenilor și libera exprimare a voinței lor politice.

(x) Rodolpho Valentino și Nazimova sunt artiști principali în piesa „Dama cu camelii“. Eri sa rulat prima această piesă în cinema Apollo care e scrisă de marele scriitor Alexandru Dumas junior și este dintre multele scrieri al lui cel mai bun și mișcător roman și care are un efect neexplicabil mai mult asupra sufletului decât a navelor, așa că publicul spectator cu ochii înălțându-se privește drama aceasta sguđuitoare. Iubirea clasică dintre Armand Duval și Gauthier Margareta trece prin așa momente tragice de își pune în mișcare orice inimă tare.

Actorii Rodolpho Valentino și Nazimova merită toată atențiunea, pe acești doi artiști îi cunoaște lumea iubitoare de cinema, și dintre toți artiștii actuali, cari azi joacă în filme, cel mai renumit este Rodolpho Valentino. Filmul acesta se rulează până Vineri în cinema Apollo.

După asasinatul din Iași

— Inmormântarea în judecată. — Linște Ancheta. — 14 studenți dați în judecată. — În ște la Iași —

Cine va ocupa postul de prefect

Pentru ocuparea demnității de prefect s'au făcut inițiativă pe lângă d. deputat Osvald Racoviță, D-sa însă din motive personale nu ar putea ocupa această demnitate.

Miercuri se va întruni Senatul universitar spre a cerceta situația acelor studenți cari vor fi dovediți că au avut vre-un amestec fie cât de mic în întâmplarea din Iași și acelor studenți cari au manifestat în favoarea asasinului.

In gara Pașcani

23 Octombrie
Trenul mortuar cu rămășițele pământești ale lui Manciuc, a fost oprit și'n gara Pașcani. Aci o mare mulțime a venit să aducă ultimul salut fostului prefect al poliției Iașilor. Printre asistenți se aflau reprezentanții autorităților. Au ținut cuvântări d-nii Frajiță, Ioan Popovici și Lisievici din partea poliției. La orele 11 și jumătate trenul și-a continuat drumul spre gara Bacău.

In gara Bacău

Dimineața la sosirea trenului, s'a oficiat o slujbă religioasă.

Scriul a fost dus pe un car tras de 6 perechi de boi și urmat de săteni și reprezentanții autorităților a fost dus spre satul Tamași. Aci s'a oficiat un proho, după care s'au ținut numeroase cuvântări. D. prefect Fântănarul a adus din nou omagiile guvernului pentru defunct. La ora 1 s'a făcut inmormântarea lui Constantin Manciuc, asasinat în exercițiul datorie sale.

O declarație a d-lui general Zadic

D. general Zadic, comandantul corpului IV de armată, a exprimat condoleanțe familiei lui Manciuc, în numele acestui comandament. D-sa a declarat că crimele comise de Max Goldstein și de Corneliu Codreanu nu fac decât să ajute acțiunea vrăj-

CRONICA RIMATĂ

N'am timp!

Ce-i vrea să crezi, de-acum, alege!
De ce mereu același ghimp!?
Ți-am spus odată, mă 'ntelege!
De două ori să-și spun...
N'am timp.

Că sunt un om cu treburi multe
Și sunt chemat chiar prin Olimp...
Și cine vrea ca să m'asculte
Să fie-atenț, căci eu...
N'am timp

Tu mi-ai fost dragă-o primăvară
— Capriciul unui anotimp, —
Și'n toamnă 'n iarnă, sau în vară
Eu te-aș iubi, dar vezi...
N'am timp.

AL. GRIG.

Loteria Sindicatului Presei din Cluj

Un pachet de țigari costă 6 lei. Fumezi țigările și nu rămâne decât scrumul. Un bilet de LOTERIA PRESEI din ARDEAL și BANAT nu costă decât 2 lei, și vă dă posibilitatea de a participa la distribuirea unor câștiguri în valoare de 500 mii lei. Tragerea va fi la 16 Februarie 1925. Comandați bilete la Sindicatul Presei Române din Cluj, palatul Banfi.

Germania și constatările generalului Morgan

LONDRA. — Generalul Morgan, fost reprezentant al Angliei în comisiunea militară interaliată de control, publică un articol în „Quatorly Review“, în care arată că poliția de siguranță a Germaniei se compune probabil din 120.000 de oameni. O examinare minuțioasă a legii privitoare la pensiunile militarilor atestă că soldații vârstate soldaților întrec sumele cheltuite pentru Reichswehr care se servește de o perioadă de instrucție foarte scurtă. Morgan arată că niciun soldat n'a fost angajat pentru 12 luni așa cum cere dispoziția tratatului din Versailles. Reichswehr servește numai de cadrul unde sunt exercitați încontinuu recruții. În 1922 din 100.000 de oameni din Reichswehr erau numai 20.000 simpli soldați. Dela 1921 generalul von Seeck a putut să instruiască pentru război 500.000 de oameni. Generalul Morgan ajunge la concluzia că germanii au știut să ocolească controlul militar.

Cinema

Azi, Joi ultima oară se rulează partea primă în cinema Urania filmul „Nibelungen“. De mâine — Vineri se va începe rularea a doua parte din acest film. Atât pentru reprezentarea de azi cât și pe cea de mâine bilete se pot cumpăra dela casa Urania. Reprezentațiile se încep la orele 5, 7 și 9 seara.

INFORMAȚIUNI

Cercetășia

Boala ce ne mistue...

Cercetășia română, care în timpul războiului precum și în anii de după război a dus țara atât de bogată în program, și atât de laudabilă în fapte, — mai nouă dă semne de retrogradare, sau mai bine zis: semne de trecere lentă — prin inacțiune — la pierderea completă. Cred, este imposibil, un bun cercetaș să nu privească acest țes dezastru cu o oarecare mâhnire sufletească, — cu o durere, ce se resimte mai de atunci, când suntem martorii pieririi unor frumoase și mărețe opere, pentru trădarea căreia s'au adus atâtea jertfe din partea aceluia, cari totdeauna considerau cercetășia ca o instituție aproape sfântă pentru țara și țării și apoi decât făcută pentru interese personale...

De surprindere nu poate fi vorba, căci în război de mult stătea ascuns sub ceașca unei acțiuni superficiale. Excursia la Londra, — care pentru mulți n'a fost decât exploatare a calității de cercetaș, — a dat primele semne de avertisment. Cei cari au acolo, purtând la inimă interesele cercetășiei, au putut să le vadă... Am făcut așa și am așteptat, crezând — o naivitate! — într'o grabnică îndreptare. Rezultatul, — înaintea contrariului așteptărilor noastre, — a întârziat să se manifeste... și am fost înaintea spectatorii ai evenimentelor dela Luga, unde, ca într'o grandioasă incantație, prestigiuul țării și al cercetășiei românești a fost așezat într'un șieriu de reproșuri, timp ce „mai marii noștri“, din din cei ce ne reprezentau, îi cântau un vechi poemieră...

Nu pot îndestul recomanda tuturor cercetășilor de bine memoriile, de curând publicate, ale inimii mele coleg Sever Ispăvescu, care, condus de cele mai nobile sentimente pentru salvarea situației actuale, a avut curajul să desvelască focarul rău din acest centru: cauza nenorocirilor de țară și provocatorul disprețului al altor țări...

Să nu ne lăsăm însă bătuti!... și să străduim în ciuda tuturor tendințelor răuvoitoare, cercetășia română mă trăeste! Ea nu se lasă moară! Ea nu se lasă exterminată! Cercetășia se prezintă foarte simplă: — sau contribuim cu toții la pierirea noastră, sau combatem răul din toate puterile noastre! Trebuie caz nu există!

Am toată încrederea, că nu trebuie mult timp pentruca grăul curat să se separe de neghină, — scăpând astfel existența cercetășiei române, ajunșă deja la marginea prăpăstiei. Prin asta vom restabili prestigiuul țării noastre... implinind în același timp o înaltă chemare patriotică. Dar nu cu vorbe, ci cu fapte!

Eugen Șincai

Cdt în coh. „Berthelot“ Arad.

Te-Deumul dela Catedrală

Eri 29 Octombrie sărbătorindu-se ziua sfintei M. S. Regina Maria, s'a oficiat la Catedrala orașului un Te-Deum la care au participat autoritățile civile și militare în frunte cu d-nii: I. I. Georgescu, prefectul orașului, dr. I. Robu primarul orașului, general Scrișoreanu comand. Div. I. Cavalerie, colonel Ilie Georgescu, comand. Cercetării de Recrutare, colonel Langier comand. Div. 93 Inf., lt.-colonel P. Georgescu, șeful stat major al Div. I. Cavalerie, lt.-colonel Ștefan delu Div. I Cavalerie, maior Chiriacescu din Reg. 93 Inf., ing. Dima Emil comand. Div. 93 Inf., ing. Stănicu, Cighi, Roth, N. Jura, Voiculescu și alți funcționari superiori în C. F. R., colonel Boneu, Aron Petruț, dr. S. Moldovanu, dr. Sever Barbură, R. Bejan etc. Cântările au fost date de o companie cu

Ziariștii cehoslovaci mulțumesc autorităților din Arad

Autoritățile locale au primit următoarele telegrame de mulțumire din partea ziariștilor cehoslovaci, care ne-au vizitat țara

D-lui Prefect al jud. Arad.

Halmi. — Părăsind România ziariștii cehoslovaci își fac plăcuta datorie să vă mulțumească călduros pentru dragostea ce ați arătat și vă roagă să transmiteți autorităților civile și militare, presei, cât și întregii populațiuni, adăncă lor recunoștință, pentru inimoasa primire.

Hoch și Swihowski.

D-lui Octavian Pop director regional C. F. R.

Halmi. — Părăsind România, ziariștii cehoslovaci își îndeplinesc plăcuta datorie, să vă mulțumească călduros pentru facilitarea ce ați binevoit a le acorda cu ocazia excursiei lor.

Hoch și Swihowski.

Organizațiunea viitoare a bisericeii

Eri'a avut loc la București, conferința convocată de I. P. S. Sa Mitropolitul Primat, dr Miron Cristea la dorința d-lui ministru al cultelor Al. Lăpădatu spre a se prezenta proiectul de lege pentru organizarea unitară a bisericeii ortodoxe române.

La această conferință pe lângă dl ministru al cultelor și mitropolitul primat, au participat dl dr Valeriu Branicea ca reprezentant al mitropoliei Ardealului, I. P. S. Sa Arhiepiscop Gurie, ca reprezentant al bisericeii basarabene, părintele arhimandrit Popovici, ca reprezentant al Bucovinei și P. S. Sa episcop Vartolomeu al Romanului.

I. P. S. Sa Mitropolit al Moldovei nu a putut participa, reținut la Iași pentru inmormântarea fostului prefect de poliție I. Manciuc, iar I. P. S. Sa mitropolit Balan al Ardealului a lipsit.

Cei de față ca reprezentanți ai comisiunii speciale întocmită la timpul său de fosta constituantă. bisericească, au luat cunoștință de proiectul de lege prezentat de dl min. Al. Lăpădatu, rămânând deplin satisfăcuți de principiile și dispozițiile cuprinse în acest proiect, singur dl dr Valeriu Branicea a făcut rezerve cu privire la două puncte ale proiectului.

Dela Români în America

Legățiunea Română din Washington aduce la cunoștință generală următoarea comunicare a Ministerului Sănătății și Ocrotirilor Sociale către Ministrul Afacerilor Străine:

„Acest departament este informat, că printre românii din America circula versiunea, că în țară s'ar face greutăți la acordarea vizei de reîntoarcere în America, aceluia care vine spre a-și vizita rudele sau pentru diferite afaceri.

„Versiunea necorespunzând realității, cu onoare vă rugăm să binevoiti a dispune, ca oficiile noastre diplomatice și consulare să o desmintă, publicând în aceas timp lămuriri prin care să se arate, că Românii stabiliți în America, ca ari vin în țară, obțin viza pentru întoarcere, în baza pașapoartelor eliberate de consulatele române și fără nici o greutate.“

Semnat: N. N. Săveanu, Ministru.

Un Zeppelin de două ori așa de mare ca Z. R. 3

New-York. — Căpitanul german Lehmann a fost numit vicepreședinte al lui „Good Year Company“. Afară de aceasta, noua societate de Zeppeline a angajat pe inginerul-șef Arnstein și pe desenatorul de construcții din Friedrichshafen, cari vor pleca săptămâna viitoare la New-York.

După sosirea lor, societatea va începe construcția unui Zeppelin de două ori așa de mare ca R. 3 pentru traficul oceanic.

Parlamentul

Camera

Sedința dela 28 Oct. 1924

Fotoliul prezidențial ocupat de d. M. G. Orleanu, iar banca ministerială de d-nii: I. C. Brătianu, Al. Lapedatu, G. G. Mărzescu, general Mosoiu, general Mărdărescu, Vintilă Brătianu și Tancu Constantinescu.

Comunicări

D. D. R. IOANITĂSCU întreabă pe d. prim-ministru de ce nu a admis cererea partidului naționalist al poporului în legătură cu planul cortegiului organizat de acest partid după intrarea de Duminecă, 2 Noemvrie, când exact același program de manifestație politică a fost admis partidului liberal după congresul de acum 3 ani, când acest partid era în opoziție?

Cazul arestării avocatului Marinescu

D. C. SOLOMONESCU face o comunicare asupra cazului peircut înaintea consiliului de război al corpului II de armată, în legătură cu judecarea și arestarea arbitrară a avocatului Marinescu din ordinul președintelui, în timpul când acel avocat era în exercitiul oficiului său de avocat.

D. S. CEREȘANU întreabă guvernul să ancheteze cazul. (Majoritatea membrilor din Camera se asociază.)

D. I. CONCIATU repetă comunicarea asupra interesului de a se construi linia ferată Mehadia-Bozovici-Bazia, arătând importanța ei economică și strategică. Cere să se fixeze termenul pentru desvoltarea unei interpelări.

D. COL. NEGULESCU arată necesitatea sporirii personalului funcționare la Biroul câștilor funduare din Oradea-Mare.

Asasinatul dela Iași

D. PAUL BUJOR se referă la asasinarea prefectului de poliție Marcu dela Iași de către Corneliu Zelea Codreanu și cere măsuri împotriva profesorilor, care, de pe catedră pregătesc în rândurile tineretului spiritul de ațătare și de violență anarhică.

D. GR. IUNIAN (țărănist) se apără de acuzația, că ar fi avut vreun amestec în soc. „Petrolul Național”, sub paravanul căreia s'au organizat faimoasele traficiuri de pașapoarte, declarând că n'a făcut niciodată vre-o cerere pentru liberare de pașapoarte.

Răspunsul d-lui Ion Brătianu

D. I. BRĂTIANU răspunde chestiunii ridicate de d. Bujor cu privire la asasinatul din Iași, declarând că ia act de protestul, care trebuie să fie unanim, contra oricărei

mişcări violente, îndreptate împotriva ordinii și securității Statului.

Guvernul va reprimă și va aduce la răspundere atât pe atentatorii materiali cât și pe autorii morali ai unei asemenea crime.

Dacă legile actuale nu-s suficiente pentru aceasta, atunci parlamentul va fi chemat să aducă legile care să ne îngăduie a face efectiv această operă de restabilire a răspunderii și de pedepsire a celor vinovați.

Răspunde apoi d-lui D. R. Ioaniteșcu cu privire la autorizarea manifestației partidului naționalist al poporului anunțată pentru Duminecă. Ca șef de guvern, d-sa nu poate să ia măsuri deosebite, condus de simpatii și de antipatii, ci toate hotărârile sunt dictate de oportunitate. Starea de spirit în prezent, precum au dovedit-o și evenimentele recente dela Iași, se opune autorizării unor manifestații de stradă.

D. M. ORLEANU anunță că, pentru azi se va oficia la mitropolie un te-deum pentru aniversarea zilei de naștere a M. Sale Regina Maria și invită pe deputați să participe.

Deputații sunt invitați apoi în secți, pentru a se constituie.

Senatul

Sedința dela 28 Oct. 1924

D. M. FERECHEDE deschide sedința la orele 3.15, în prezența dlui ministru Duca.

Afacerea pașapoartelor

D. M. POLICRAT cere ca cercetările în afacerea pașapoartelor să fie întinse cât mai mult, întrucât se afirmă că ar fi implicați în această tristă afacere și persoane cari fac parte din parlament. D-sa mai întreabă de ce fraudele dela C. F. R. au fost date pe față abea acum deși se știa de ele mai de mult? (Aprobări.)

Salariile funcționarilor

D. M. COSTACHESCU face o comunicare privitoare la starea de mizerie în care se găsesc pensionarii și funcționarii statului. D-sa cere imperios ca d. ministru de finanțe să propună imediat măsuri de remediere a stărei de lucruri de azi.

D. I. PANAITESCU, propune ca acest proiect de lege să fie trimis din nou în studiul secțiunilor întrucât d. M. Fercheide a ridicat serioase observațiuni de ordin constituțional în ce privește economia acelei legi.

Senatul încuviințează propunerea și trimite legea la secțiuni.

Incepe discuția la mesaj.

Cum se pot modifica tabelele de debit ale sătenilor improprietăriți

Casa Centrală a improprietării a fost înștiințată, că unele consilierate agricole intervin la organele fiscale ca să facă modificări, cu privire la plata loturilor de improprietărire.

Intrucât modificări nu se pot face decât pe aceiași cale stabilită, Casa de improprietărire atrage atențiunea tuturor consilierilor agricoli că n'au căderea și nu pot interveni în nici un fel pe lângă organele fiscale spre a introduce modificări în tabelele de debit ale sătenilor.

Modificările în aceste tabele, de orice fel ar fi, urmează să se facă de direcția creditului ipotecar. De aceea, ori de câte ori este cazul că se introduce vre-o modificare trebuie să se înștiințeze cu documente direcția funciară.

Tot ce vor putea face consilierii agricoli este ca ori de câte ori primesc hotărâri, sau alte ordine dela comitetul agrar, prin care s'ar înlătura, sau reduce în drepturi sătenii, dați în debit, să intervină la organele fiscale să nu le încaseze debitele la cei excluși, iar pentru cei reduși să li se încaseze sumele convenite pentru suprafața la care au fost reduși, sub formă de aconturi, aceasta până la venirea modificărilor prin creditul ipotecar și ministerul de finanțe.

Piața cerealelor

În străinătate, tendința în general calmă. În țară prețurile în scădere pentru orz, porumb și fasole, ovășii și grâul susținuți. Cerealele au costat la:

BRILA: orz 69000 lei, ovăz 52000 lei, fasole 108000 lei, grâu 76-78000 lei, porumb 54000 lei vagonul.

GALAȚI: orz 69000 lei, ovăz 52200 lei, fasole 108000 lei, grâu 76-78000 lei, porumb 54000 lei vagonul.

TULCEA: porumb nou 53000 lei, ISMAIL: orz 68500 lei, porumb 53000 lei, grâu 76-78000 lei, ovăz 58000 vagonul.

CONSTANȚA: orz 69700 lei, ovăz 52700 lei, fasole 109000 lei, porumb nou 53000 lei, grâu 77-79000 lei vagonul.

CALARAȘI: ovăz 48500 lei, porumb nou 50000 lei, fasole 100000 vagonul.

GIURGIU: porumb nou 50000 lei, fasole 98000 lei vagonul.

OLTENIȚA: porumb nou 50000 lei fasole 98000 lei vagonul.

— 00 —

Devizele și valuta.

Rador, 29 Octomvrie.

Zürich: Deschiderea: Inchiderea:

Berlin:	123.50	—	123.50
Amsterdam:	204.40	—	204.40
New-York:	519.75	—	519.75
Londra:	2341.—	—	2341.—
Paris:	2715.—	—	2715.—
Milano:	2247.50	—	2247.50
Praga:	1550.—	—	1550.—
Budapesta:	68.—	—	68.—
Belgrad:	755.—	—	755.—
București:	290.—	—	290.—
Varșovia:	100.—	—	100.—
Vienna:	7325.—	—	7325.—

București Inchiderea: Paris 9.35, Londra 806, Berlin—, Newyork 179.—, Milano 775, Zurich 34.40, Vienna 25.25, Praga 535, Budapesta —

Valute: Napoleon 715, Marca de aur 44, leva 130, lira turcească 97, font englez 810, franc francez 9.60, franc elvețian 35.— lira 810, drachma 310, dinar 255, dolar 179.—, coroana austriacă 26.—, coroana maghiară 24.—, so col 530, Marca polonă 34.—

— 00 —

Invenția d-lui Radu Ursu

Primum numeroase asigurări din toate părțile, că invențiunea „Ursu” a dlui Radu Ursu, coafar în Arad, are însușirea miraculoasă de a opri căderea părului și de a păstra până la adânci bătrânețe această pozoabă trupească a noastră. Invenția a fost admisă ca foarte utilă din partea ministerului și o recomandăm cu căldură cititorilor noștri. După atâtea încercări streine, dovedite nefolositoare, credem că leacul găsit de coaforul român va aduce o mare binefacere oamenilor. Dl Radu Ursu stă pe strada Eminescu, nr. 2.

**Reclama
e sufletul
comerțului**

Dela C. F. R.

Traficul direct de călători și bagaje româno-polon

Pe ziua de 1 Noemvrie a. c. începe vigoare traficul direct de călători și bagaje româno-polon, la care participă următoarele stațiuni române: Bacău, Bălți, Botoșani, Brăila, Buzău, Cernăuți, Chișinău, Galați, Giurgiu, Iași, Pașcani, Ploiești, Râmnicul Siret, Vatra Dornei, Vința și stațiuni poloneze: Bialystok, Bielska, Beryslaw, Nowic, Bygoszcz, Cieszyn, Drobica, Danzig, Hbf., Dziedzice, Grajewo, Kolomyja, Katowice, Lublin, Lodz-Fabryczna, Lodz-Kaliska, Oswiecim, Poznan, Presmyśl, Prezworsk, Radom, Sleslawew, Snyatyn-Zalicze, Torun, Wroclaw, Warszawa, Wilno, Zablotow, Zydowice și Zbaszyn. În acest trafic sunt formate pentru întregul parcurs franci aur, a căror încasare în România va face în lei, fixându-se până la alte pozițiuni cursul de 40 lei pentru franc aur.

Reduceri de 75 la sută din tarif

Pentru călătoria a 200 membri ai sistorului bisericii unite din Cluj, în ziua generală a aprobat o reducere de la sută pe C. F. R., la congresul se va ține în Cluj în zilele de 8—10 emvrie a. c.

Pentru călătoria membrilor din țară ai asociației clerului „Andrei Șagă” din Sibiu, direcțiunea generală a aprobat o reducere de 75 la sută, din tarif la gresul ce se va ține la Oradea-Mare zilele de 13—14 Noemvrie a. c.

**Cetiți și
răspândiți
Tribuna Nouă**

Economice.

Uniunea generală a industriașilor

Sedința comitetului central

Eri la orele 9 dim., comitetul central al Uniunii generale a industriașilor a ținut sedință, în palatul Camerii de comerț din București, sub președinția dlui dr. ST. CERKEZ, președintele Uniunii, asistat de d. ing. C. R. MIRCEA, directorul general al Uniunii. Au asistat de asemenea d-nii: C. Penescu-Kertsch, ing. Cassasovici, ing. P. Speier, ing. Busilă, ing. I. Ficișescu, A. Burger, L. Margulies, M. Burger, L. Margulies, M. Weissengrun, ing. G. Saladin, N. Buteulescu, ing. Mateescu, W. Czeli, V. Stalski, Bosormeny, Lakatos, Eros etc.

D. dr. ST. CERKEZ a comunicat comitetului Uniunii, rezultatul intervențiunii făcute de marile industrii la d. ministru finanțelor, d. Vintilă Brătianu, care împreună cu d. M. Oromolu, guvernatorul Băncii Naționale au promis tot concursul industriei. „Creditul industrial” a hotărât apoi să mărească simțitor creditul necesar industriașilor și în curând cifra împrumuturilor se va ridica la aproape un miliard și jumătate.

Deciziunea „Creditului industrial” de a emite obligațiuni pe baza port-foliului industrial, poate fi socotită ca un adevărat succes al intervențiunii Uniunii la ministru de finanțe. Aceste obligațiuni vor fi emise pe timp de cinci ani și cu o dobândă de șapte la sută anual.

Prin lombardarea obligațiunilor la Banca Națională, care a acceptat această operațiune, se va obține o degajare, a marelui industriei din actuala criză, care se prezintă atât de acută.

D. ing. C. R. Mircea a arătat rezultatul intervenției Uniunii la ministru comunicațiilor, d. general Văitoianu, care a declarat că această taxă e o suprataxă vamală, promițând că va supune această chestiune delegației economice a guvernului și se speră că se va obține o reducere.

Cu această ocaziune comitetul s'a mai ocupat cu sporirea exportului, care nu va putea fi redus prin reducerea simțitoare ale actualilor taxe.

D. ing. C. R. MIRCEA a citit câteva fragmente din raportul său asupra conferinței internaționale a muncii dela Geneva,

unde d-sa a asistat vara aceasta în calitate de reprezentant al Uniunii industriașilor. A insistat mai mult asupra chestiei zilei de opt ore, care deși n'a fost admisă de organizația germană, în schimb Polonia a aderat la acest deziderat, iar la noi în țară se respectă cu rigurozitate. D-sa a propus o anchetă spre a stabili influența zilei de opt ore în legătură cu refacerea, rezultatele urmând să fie comunicate ministerului muncii.

Comitetul în unanimitate a hotărât înființarea biroului de studii sociale, care se va ocupa în special de chestia asigurărilor muncitorești. Acest birou va fi compus din d-nii Bosormeny, Lakatos și Eros.

S'a aprobat aderarea Uniunii generale a industriașilor la organizația industriașilor cu sediul la Bruxelles.

D. ing. PAUL SPEIER a citit raportul d-sale asupra lucrărilor conferinței din Praga despre organizația științifică a muncii.

Dl ing. C. R. Mircea a comunicat că dl Eros, secretarul general al Uniunii, a întocmit o statistică a comerțului nostru dinainte de război, cu Turcia, care pare să devină în curând un bun de bușcu al produselor noastre, mai ales că guvernul turc este foarte dispus pentru reducerea taxelor de import.

Pentru toamna anului viitor s'a anunțat un mare târg de mostre la Chișinău. Majoritatea membrilor comitetului au opinat pentru industria alimentară, care pare mai bine dezvoltată în Basarabia.

La urmă dl Bosormeny a ridicat chestia lucrătorilor specialiști străini, căror dela un timp li se fac mari dificultăți pentru rămânerea în țară.

Dl dr. Șt. Cerchez a promis tot concursul Uniunii, asigurând că sunt numai motive sociale și politice, cari împiedică ca lucrătorii străini să fie agreeți să stea în țară. La orele 12 a. m. sedința s'a ridicat.

**Cetiți și răspândiți
Tribuna Nouă**

Tipografia „Aradul”

aranjată cu cele mai moderne mașini de tipar și cele mai moderne litere pentru pregătirea tuturor lucrărilor aparținătoare acestei branșe, precum: reviste literare, anuare școlare, invitări de cununie, botez, petreceri, bilete de vizită, etc. etc.

Tipografia Aradul S. P. A.
ARAD, Bul. Reg. Maria 12. (În curte la dreapta)